

# KOMMENT

## Egy évszázadnyi folytonosság

PÁRATLAN OLDAL - LXV. évfolyam, 29. szám, 2021. július 23.

Nemrég beszédet tartott Xi Jinping, Kína első számú embere. A Kínai Kommunista Párt megalakulásának 100. évfordulója alkalmával beszélt. A szavak a béke gondolataihoz tértek vissza, újra és újra. Dehogyan áll Kína szándékában a világot meghódítani, hegemon hatalommá válni. Eközben a szemünk előtt, a képernyőn, mértani alakzatokban zúgtak el a katonai repülő, a földön lassú díszlépésben masírozott a gyalogosok. Annyira lassan mentek, hogy könnyű volt képzeletben vonalzót helyezni, szélben, hosszában, vagy akár átlós irányban is. Utána jöttek a tankok és más hadigépek.

A szavak azt sugalmazták, mintha Kína évszázados történelmének grafikonját egyetlen, mindig töretlen, mindig felfelé vezető vonal jellemezné. Pedig ha van ország, amelynek történetére az ugrások, előre- és visszalépések, békésebb és vérengzőbb korszakok kiszámíthatatlan váltakozása, éhínségek, emberek tömeges megalázása, megkínzása, meggyilkolása jellemző, akkor az Kína. Voltak események, amelyeket maga a vezér úgy nevezett el, hogy az kifejezésre juttassa a diszkontinuitást: „Nagy Ugrás” és „Kulturális Forradalom”. Sokszor idézik a Maót követő legnagyobb hatású vezér, Deng mondását, miután tankokkal vérbe fojtotta a diákok békés tüntetését: egy kis vér nem árt.

Felidéződik a képzeletem előtt egy kép: 1966 augusztusa, az óriási teret betölti a tömeg. Egy ifjú lány átnyújtja Maónak a kis vörös könyvet. Akkor még nem volt televízió, ennyiben nem voltam szemtanú. De a szakértők egy része ezt az eseményt minősíti a Kulturális Forradalom hivatalos kezdő napjának. Az akkor ott készült képeket azóta sokszor újra játszották különböző Kína-történeti művek. A tömeg hangulata vidám és felszabadult, az emberek örömmünepségre készülnek, holott ami utána következett, Kína történelmének egyik legszörnyűbb korszaka, az emberek millióinak meggyötrése, sőt nagyon sok esetben meggyilkolása.